

'Een Buchenwaldhek is vooral onnozel'

DOOR CARLO NIJVEEN

BENTVELD - Voor Gonneke Botman en Dieuwertje Almeida, dochter en kleindochter van ex-Buchenwaldgevangene Jan Robert, is er geen twijfel mogelijk. Op het landgoed Groot Bentveld mag onder geen beding een hek komen te staan dat aan het voormalige concentratiekamp doet denken. „Als dat hek er toch komt, moeten we er op 4 mei elk jaar bloemen en kransen leggen.”

Dieuwertje Almeida kent haar grootvader alleen uit familieverhalen. Al ver voordat de 45-jarige Bentveldse werd geboren, liet Jan Robert het leven. De katholieke verzetsman wist drie jaar Buchenwald te doorstaan, maar hij overleed begin 1947 aan de gevolgen van een auto-ongeluk.

Almeida heeft haar opa dus nooit ontmoet. De verontwaardiging over de op handen zijnde bouw van het 'Buchenwaldhek' - op een steenworp afstand van haar woning - is er niet minder om. Daarom laat de Bentveldse net als flink wat plaatsgenoten haar stem horen.

Almeida's grootvader is in Buchenwald een bijzonder moedig man geweest, heeft zij burgemeester Niek Meijer van Zandvoort laten weten. Robert is daar volgens haar aanvoerder geweest van een ondergrondse beweging. De leden van die beweging organiseerden met gevaar voor eigen leven kerkdiensten voor medegevangenen, in een poging tegenwicht te

De Bentveldse Dieuwertje Almeida met een foto van haar grootvader Jan Robert, ex-Buchenwaldgevangene.

FOTO UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

bieden aan de verschrikkingen in Buchenwald. „De Duitsers zijn er op een gegeven moment achter gekomen dat die kerkdiensten werden gehouden. Omdat zij mijn grootvader als aanvoerder van de ondergrondse beweging in Buchenwald zagen, werd hij ter dood veroordeeld. Vanaf dat moment moest hij zich schuilhouden. Zo heeft hij zich in de laatste maanden voor de bevrijding van het kamp moeten verstoppen in de

grond onder een bed van een medegevangene.”

Smokkelen

De Heemstedse Gonneke Botman (75), dochter van Jan Robert, vult aan: „Mijn vader was in Buchenwald werkzaam in een ziekenbarak. Om medicijnen te halen, mocht hij af en toe het kamp uit. Zo wist hij onder meer brieven van mensen in het kamp naar buiten te smokkelen. Die brieven kwamen bij de

gedresseerden via andere gevangenen, die op een postkantoor in de Duitse stad Jena werkten. Mijn vader wist door zijn contacten buiten het kamp ook benodigdheden voor kerkdiensten Buchenwald binnen te smokkelen, zoals hosties. De Duitsers maakten jacht op hem. Maar mijn vader wist uit hun handen te blijven.” Een paar weken na de bevrijding van Buchenwald door de Amerikanen - april 1945 - keerde Robert

terug in zijn woonplaats Amsterdam. „Mijn vader deed overal zijn verhaal. Hij vertelde niet alleen over wat hem in Buchenwald was overkomen, maar gaf vanuit zijn geloofsovertuiging ook uitleg over de manier waarop hij vond dat het verder moest. Hij heeft aan de oorlog hartklachten overgehouden. Die werden hem fataal. Hij is in zijn auto verongelukt, na een lezing over de geestkracht van gevangenen in Buchenwald. Ik ben inmiddels een paar keer in dat voormalige concentratiekamp geweest. Wat mijn vader heeft doorgemaakt, heeft ook op mijn leven een stempel gedrukt.”

Onnozel

Als er op landgoed Groot Bentveld na de door de gemeente Zandvoort ingelaste adempauze daadwerkelijk een Buchenwaldhek komt te staan, is dat in de ogen van Gonneke Botman vooral 'onnozel'. „Ik hoop dat het hek er niet zal komen. Als het tóch wordt gebouwd, moeten we daar op 4 mei elk jaar bloemen en kransen leggen.”

Wat Roberts kleindochter Dieuwertje Almeida vooral steekt, is een opmerking die de Zandvoortse burgemeester Meijer onlangs heeft gemaakt. „Hij bagatelliseerde de zaak en stelde dat de emoties zullen afnemen door het verjongen van de buurt rond het landgoed. Maar ik behoor tot een van de generaties die de oorlog niet hebben meegemaakt. En ik vind dat niemand mag vergeten wat er is gebeurd.”